

Et 250-Aars Minde. Lovbestemmelser om Kirkegaarde.

Det er i Aar 250 Aar siden, at Kong Christian den Femtes Danske Lov blev til. Denne rummer en hel Del Bestemmelser om Kirkegaarde, og som mangfoldige af dens andre Bestemmelser bestandigt er raadende, saaledes gælder ogsaa for Kirkegaardenes Vedkommende i Hovedsagen bestandigt de Linjer, den har optrukket. Det turde da have sin Interesse paa dette Sted at opfriske de vigtigste Bestemmelser, og disse aftrykkes derfor nedenfor; men det maa bemærkes, at der desforuden findes Bestemmelser angaaende mange andre Forhold, saaledes bl. a. Kirkegaardens Fred m. m.

1. Bog 10. Kapitel:

1. Præsterne skulde kaste Jord paa de Døde, naar de ere hensatte, eller i Jorden nedsatte, og dersom de have Stunder, og ere bedne derom, skulde de paa Prædikestoelen holde en Prædiken og Formaning af Guds Ord til Folket, og hvis dennem derfor godvilligen gives, maae de annamme, enten de ere Kiøbstæd- eller Landsbye-Præster. Men ingenlunde maa de nogen forreskrive, hvad, eller hvor meget, de ville have, under deres Ralds For- tabelse. For Jorden alleene at paakaste maae de intet tage paa Landsbyerne.

2. Udi Liigprædikener skulde de holde Maade med den Dødes Livs og Levnets Optegnelse og Berømmelse, og vogte sig, at de intet sige, som kand være imod deris egen Samvittighed, saa og at de intet Usømmeligt om den Døde mælde.

3. Udi Pest og smitsomme Syggers Tider skulde de i Kirken gjøre kort og kun half saa lang Liigprædiken som ellers, og paa Kirkegaard i Stedet for Liigprædiken alleene gjøre een kort Formaning, eller læse een Bøn og Herrens Bøn, og derudi med de hosværende Gud om Sygdommens Formildelse og anden Nødtørft paakalde.

4. De maa ej kaste Jord paa eller holde Liigprædiken over nogen, som for sin Misgjærning er bleven rettet, eller har myrdt sig selv med Villie, eller er bandsat og ikke afløst, eller er dømt til mindre Mand, for Øvrigheden og Sagføgeren er tilfredsstillet.

22. Kapitel:

31. For Grave i Kiøbstæd- eller Landsbye-Kirker skal betaltes efter Plæzens Lejlighed, i Choret, eller uden, oppe eller nedre i Kirken: Hvo sig Kirkens Gulv aabner, om end Graven hannem tilhører, give noget til Kirken, efter som billigt og sædvanligt er.

32. Der maae ej gjøres Forskiel paa Kister, men gives lige meget for Fyr- eller Ege-Kister at nedsættis.

33. Ingen maae nyde meere end eet Lejerstæd.

34. Ingen maae sælge nogen Begravelse i Kirken, enten i Kiøbstæderne, eller paa Landsbyer, uden Kirkens Forsvars Samtykke; Der maae ej heller i Kirken eller paa Kirkegaarden nogen Grav gravis, muuris eller aabnis, eller Liigsteene paaleggis, eller Epitaphia opsættis, eller Stoele opsættis, eller forandris, uden Kirkeværgernes og Kirkens Forsvars Videnskab og Tilladelse.

35. Kirkerne skulde ei besværis med de Begravelser, som findes hos Kirkerne, uden Kirkens Hygning, at holde vedlige, med mindre Kirkerne denne til Stoelestæde nyde, eller der er saa meget derfor til Kirken givet, at Capellet deraf med god Forraad kand holdes vedlige.

36. Præsten og Kirkeværgerne nyde fri Begravelse i Kirken, om de i Bestillingen bortkaldis.

37. For Kiøbstæd-Kirkegaards Grave givis efter Kirkens Nødtørft og Arvingernis Formue; Men de Fatige nyde Graven fri uden Betaling.

38. Vilde de, som Formue have paa Landsbyen, give noget godvilligen for Kirkegaards Begravelse, da foris det og til Regnskab; Dog maae ingen besværis paa sit Øverste om noget saadant under otte Lod Sølv Straf; Men hvis de ville lægge Steen, eller andet Monument, paa Gravene, da bør de at give noget derfor til Kirken efter Villighed.

39. For Klokkerne at ringe til Begravelser i Kiøbstæder betales, saa som hidindtil Brug haver været, eller som herefter af Kirkens Forsvar med de beste Sognemænds Samtykke forordnet vorder. Paa Landsbyerne givis af Klokkerne, som Formuen kand være, een, to, tre eller fire Mark.

40. Klokkerne paa Landsbyen maa . . . . ej heller ringes, naar nogen døer, førend Liget skal begravis, og da ej heller længere, end een Time i det højeste.

41. Kirkens Forsvar skal sette en vis Tært paa hvis baade Klokker og Graver skulde have deris Umage, saa og tilsee, at Gravene, særdelis i Pestens Tid, blive kaste vel dybe, tre Sædlands Alen i det ringeste.